

STENROTH SUKUSEURA RY:N JÄSENLEHTI

KIVENJUURET

NRO

34

huhtikuu 2015

- FELICIA STENROTH – sukuun uusi nuori kirjailija
- OLLI PALOLA - Tapparan maalitykki
- ILONA TERESIA RAATIKAINEN
– sotaveteraani ja taiteilija



Kevätpäiväntasauksen lumoissa – ohjelmatoimikuntaa tarvitaan

JAN SUNDMAN, OHJELMATOIMIKUNNAN JÄSEN

Sukututkimustyön kehittäminen on keskeinen yhteinen tehtävämme. Sukuseuran ohjelmatoimikuntaa tarvitaan suunnittelemaan ja toteuttamaan hallituksen apuna erilaisia tapahtumia. Yksin sukujaan tutkivien puurtajien avuksi ja kannusteeksi järjestetään esimerkiksi teemapäiviä, joissa kuunnellaan suvun omien asiantuntijoiden lisäksi myös ulkopuolisia sukutieto-opastajia kysynnän mukaan.

Tavoitteena on vänrikki Erik Stenrothin (1688 – 1766) ja hänen puolisonsa papintytär Kristina Krookin (1708 – 1788) ja heidän jälkeläistensä sukhistorian tutkiminen ja sukuseuran monien ristikkäissukujen innostaminen yhteisölliseen vapaaehtoiseen toimintaan.

Ohjelmatoiminta rytmittää sukuseuran elämää

Yhteisöllinen ohjelmatoiminta perustuu perinteisiksi muodostuvien tapahtumien toistoon. Näin haetaan rytmiiä, tuttuutta, etappeja ja tapahtumia, joita odotetaan.

Erik-aiheinen tapahtuma tai kevätretki järjestetään Erikin päivää (18.5.) lähimpänä olevana lauantaina. Lauantaina 16.5.2015 kokoonnumme Hämeenlinnassa. Tapahtuman ohjelma julkaistaan toisaalla tässä lehdessä ja seuran kotisivuilla toukokuun alussa.

Sukusymposiumissa tutkimme Stenroth-sukuja ja historian palasia paikoissa, jossa palasia löytyy. Kokoonnumme tutkimaan ja keskustelemaan suvuista. Keskiössä on aina jonkun Stenroth-suvun historia. Jokainen ihminen ja jokainen suku on esittely arvoisen. Tieto kuuluu



kaikille, historia on meidän kaikkien eilistä tänään. Symposiumit ovat syksyn tapahtumia eri puolella Suomea. Ensi syksynä kokoontunemme Loviisaan.

Sukuseuran toimintavuosi päättyy Adventtihatkeen, joka pidetään tänä vuonna lauantaina 28.11.2015 klo 15. Annankulmassa Helsingin Bulevardilla.

Vuosi 2016 on merkkivuosi

Erikin maallisen elämän päättymisestä tulee kuluneeksi 250 vuotta torstaina 22.9.2016. Vuosikokoustapahtumassa 2016 kunnioitamme Erikin muistoa.

Vuosikokousten välivuosiin ehdotetaan kesäaikaan ajoittuvaa vapaamuotoista stenrothilaista tapahtumaa, jossa vaihdetaan ja dokumentoidaan sukutietoja, kehitetään yhdessä tekemisen muotoja, yhteenkuuluvuutta. Sukuseuramme on monien perinteiden, taitojen ja osaamisten ja unelmien yhteisö.

Rinnakkaiset sukuseurat, serkuspolve, sukuoksat, maailman valloittaneet stenrothilaiset: Ohjelmatoimikunta kutsuu kiinnostuneita sukuseuralaisia mukaan ideoimaan tapahtumaa.



Sisältö

Kevätpäiväntasauksen lumoissa - ohjelmatoimikuntaa tarvitaan.... 2

Puheenjohtajalta:
Sukutyö jatkuu Kvarteron jälkeen 3

Maalitykki Olli Palola..... 4

Felicia Stenroth
– sukuun uusi nuori kirjailija 6

Anttolan kartanosta
Norjan viikinkihoveihin 8

Tervehdys Atlantin takaa: Sotaveteraani ja taiteilija Ilona Teresia Raatikainen 12

Kenen puuksilla hiihdit? 13

Sukuseuran hallituksen
uudet jäsenet esittäytyvät..... 14

Suvun ruokaperinnettä 15

Perheutisia..... 16

Sukuseuran tapahtumat 2015 18

Lehdet nyt kattavasti verkossa 19

Jäsenmaksu 2015 19

Stenroth-shop 20

Kannen kuva:
Norstedts/Felicia Stenroth

Sukutyö jatkuu Kvartetton jälkeen

MARJATTA SALONEN, STENROTH SUKUSEURAN ESIMIES

Stenrothien Kvartetto-kirjojen valmistuminen on merkittävä asia koko suvulle, sekä sen nykyisille että sen tuleville jäsenille. Kirjasarja on arvokas jatko Timo Siukosen valmistamalle Intermezzolle.

Kvartetton toimitustyöhön osallistuneet henkilöt uurrastivat pitkään ja väsyivätkin todennäköisesti mo-
neen kertaan suuren urakan alla. Mutta työhön liittyi myös löytämisen iloa ja menneiden sukupolvien ihmisten elämän ymmärtämistä. Se näkyy kirjojen sivuilla.

Kirjasarjan valmistuminen on tiivistänyt yhteisöämme sukujuurienne tutkimiseen. Se innostaa uusiin tutkimushankkeisiin, jotka koskevat niin menneitä kuin nykyisiäkin sukupolvia. Nyt olisi toivottavaa, että Katarinan, Henrikin, Saran ja Nilsin alasuvuissa innostuttaisiin pitämään yhtä järjestämällä tapaamisia, joissa sukujen jäsenet voisivat pienemmissä piireissä tutustua toisiinsa. Nykyään tapaa usein ihmisiä, jotka eivät tunne edes serkkujaan puhumattakaan siitä, että he tietäisivät mitään kaukaisemmista sukulaisistaan. Stenrothien alasuvuissa voitaisiin tapaamisten yhteydessä kerätä sukutietoja, jolloin sukurekisterimme saisi tarpeellisia täydennyksiä tulevia sukupolvia ajatellen.



Kuva: Matti Vaskelainen

Mielenkiintoinen uusi haaste ovat Pohjoismaat, joihin on muuttanut Stenroth-väkeä. Tässä lehdessä saammekin tutustua erääseen nuoreen stenrothilaiseen lahjakkuuteen lahden toiselta puolelta. Hänen isovanhempansa muuttivat aikanaan Ruotsiin työn perässä.

Kvartetto-kirjasarjan valmistuminen antoi äskettäin aiheen lähettää tiedote sadalle paikallislehdelle eri puolilla Suomea. Siinä kysimme ihmisten kiinnostusta sukutaustastaan ja mahdollisesta yhteydestä Stenroth-sukuun. Odotamme mielenkiinnolla tuloksia verkkosivujemme kautta osoitteessa [www.stenroth.net/yhteystiedot/otayhteyttä](http://www.stenroth.net/yhteystiedot/otayhteytta). Sukukarttamme voisi laajentua myös DNA-tietojen avulla, joista keskusteltiin Helsingissä eräässä sukuseminaarissa maaliskuussa.

Tervetuloa Hämeenlinnaan 16.5.2015 kuulemaan lisää sukututkimuksemme tilasta ja perehtymään uuteen SukuJutut-sukututkimusohjelmaamme.

PS. Kaikki Kivenjuuret-numerot ovat nyt nähtävillä verkkosivuillamme osoitteessa www.stenroth.net.

JÄSENLEHTI JULKAISIJA
Stenroth sukuseura ry

TOIMITUS
Kaarina Wilskman
päätoimittaja

VIESTINTÄTOIMIKUNTA
Leila Korvenkoivu
Marjatta Salonen
Henrik Roschier

OSOITE
Kivenjuuret
c/o Kaarina Wilskman
Oikotie 6 A 16, 04400 Järvenpää
kaarina.wilskman@kolumbus.fi
puh. 050 439 3180

KOTISIVU
<http://www.stenroth.net>

PANKKI
Stenroth Sukuseura ry
Handelsbanken
FI 3231313001246594

OSOITETIEDOT
Pyydetään ilmoittamaan
sukuseuran jäsenihteerille:
Liisa Sjöblom
Pätsiniementie 9 A 7
37800 Akaa
liisa.sjoblom@pp.inet.fi

PAINOS
500 kpl

TAITTO JA PAINO
Digipaino Keuruskopio Oy



Maalitykki Olli Palola

TEKSTI: LEHTITEKSTIEN POHJALTA KAARINA WILSKMAN

Stenrothien suvun parissa on tänä talvena jännitetty tavallista enemmän SM-liigan jääkiekko-otteluita. Onhan Tapparan riveissä pelaava Olli Palola kunnostautunut monin tavoin ja hänelle ennustetaan siirtymistä kansainvälisille areenoille.

Tapparan laitayökkääjä **Olli Palola** (Stenrothien Kvartetto, taulu 519 Nils) on tällä kaudella 60 ottelussa tehnyt 29 maalia ja 49 tehopistettä lehden painoon mennessä. Hän on ensimmäinen pelaaja SM-liigan historiassa, joka on voittanut maalipörssin kahdesti peräkkäin. Kukaan muu pelaaja ei ole ottanut vastaan myöskään arvostettua Aarne Honkavaara-palkintoa peräkkäisinä kausina.

Palola pelasi MM-kilpailuissa vuonna 2014, jolloin hän oli neljällä osumallaan Suomen paras maalintekijä ja voitti joukkueen kanssa hopeaa.

Ville Palola muistelee, että MTV Sportin toimittaja Riina Pursiainen luonnehti Palolan roolia näin: ”Finaalissa Venäjää vastaan tasaviihikoin Suomi pystyi jopa hallitsemaan peliä, mutta lukuisat jäähyt pilasivat leijonien pelin. Olli Palola oli finaalissa yksi suomen parhaimpia ellei paras pelaaja koko ottelussa. Yritteliäs, työteliäs, yksi maali ja kaksi rimaa.

Palola syntyi Oulussa, mutta hän on Keuruun Pallon kasvatti. Palo-

la siirtyi C-juniori-ikäisenä Tampereen Ilvekseen, jossa hän voitti B-nuorten Suomen mestaruuden vuonna 2006.

Vaikutteita muista pelaajista on tullut vuosien varrelta useiltakin suunnilta. Olli muistelee lapsuudessaan katsomiaan Mestiksen pelejä. Diskoksen otteluissa **Pasi Sinikunnas** teki välillä ihan mitä halusi.

– Olin muistaakseni C-juniori, ja ulkojäillä liikkuessani katselin, miten uransa lopettanut **Mika ”Veikko” Nieminen** otti kiekon haltuunsa jaloillaan ja teki niillä muutenkin kaikenlaista. Aloin harjoitella vastaavia juttuja. Tykkään ottaa kiekon haltuun jalallani ja ampua siitä suoraan, koska se on kuitenkin aika yllättävää veskarille. (Ville Pesu, Il-tasanomat 19.3.)



Olli Palola (Lehtikuva/Vesa Moilanen Julkaistu: 19.3.2015 12:24)



Voimaharjoittelu ja tuhannet toistot maalitykin taustalla. (kuva: Antti-Pekka Sonninen)

Lukon joukkueessamme oli myös entinen NHL-pelaaja ja useat arvokisat nähnyt **Antti Laaksonen**. Hän neuvoi, miten kroppaa huolletaan ja kuinka fanit otetaan huomioon. Osa pelaajista veti nimmarinsa kortteihin ennen kuin fanit saapuivat paikalle ajatuksella, että kunpa täältä pääsisi äkkiä pois. Laaksonen opetti, että nimmarit kirjoitetaan fanien edessä, kun he tulevat niitä pyytämään. Olen yrittänyt noudattaa tätä ohjetta.

Kova harjoittelumoraali tuo tulosta

Palola on Tapparannin parhaita kahden suunnan hyökkääjiä. Kova fyysikkäisyys mahdollistaa verikoiramaisen karvaamisen ja taklauksien jakamisen. Tämän kevään kovan kunnan takana ovat onnistuneet

voimaharjoittelut. Palola on hionut laukauksensa liigan pelottavimmaksi aseeksi tuhansilla toistoilla.

Urheilupiireissä Palolan povataan siirtyvän ensin KHL:n liigaan ja sitten NHL:n pelaajaksi. Lauri Lehtinen (Urheilulehti) kirjoittaa tämän vuoden maaliskuussa, että NHL-siirto ei välttämättä tapahdu vielä tämän kauden jälkeen, mutta siirto on vain ajan ja paikan kysymys. Sen takaavat Palolan maanisuus harjoitteluun ja kyvykkyyden fyysisessä pelissä. – Palola itse vastaa huhuihin, että pelataan nää pelit ekana. Sitten mietitään ja katsotaan mitä tapahtuu. Palolan agentti Ilkka Larva ei myöskään halua kommentoida tällaisia asioita, kun Tapparannin pelit ovat vielä kesken.

Olli Palola lyhyesti

- Nilsin sukuhaaraa
- Syntymäaika 8.4.1988
- Syntymäpaikka: Oulu
- Opiskellut yo-merkonomiksi Tampereella
- Poikamies

Kirjoituksessa on käytetty hyväksi Ollin ja hänen lähipiirinsä haastattelujen lisäksi myös poimintoja Lauri Lehtisen (12.3. Urheilulehti) ja Vili Pesun (19.3. Iltasanomat) tekstejä. Kivenjuuret palaa aiheeseen myöhemmin haastattelun merkeissä.

”Nimmarit kirjoitetaan fanien edessä, kun he tulevat niitä pyytämään”

Felicia Stenroth

– sukuun uusi nuori kirjailija

TEKSTI JA HAASTATTELU: MARKETTA STENROTH JA MARJATTA SALONEN
| KUVAT: NORSTEDTS



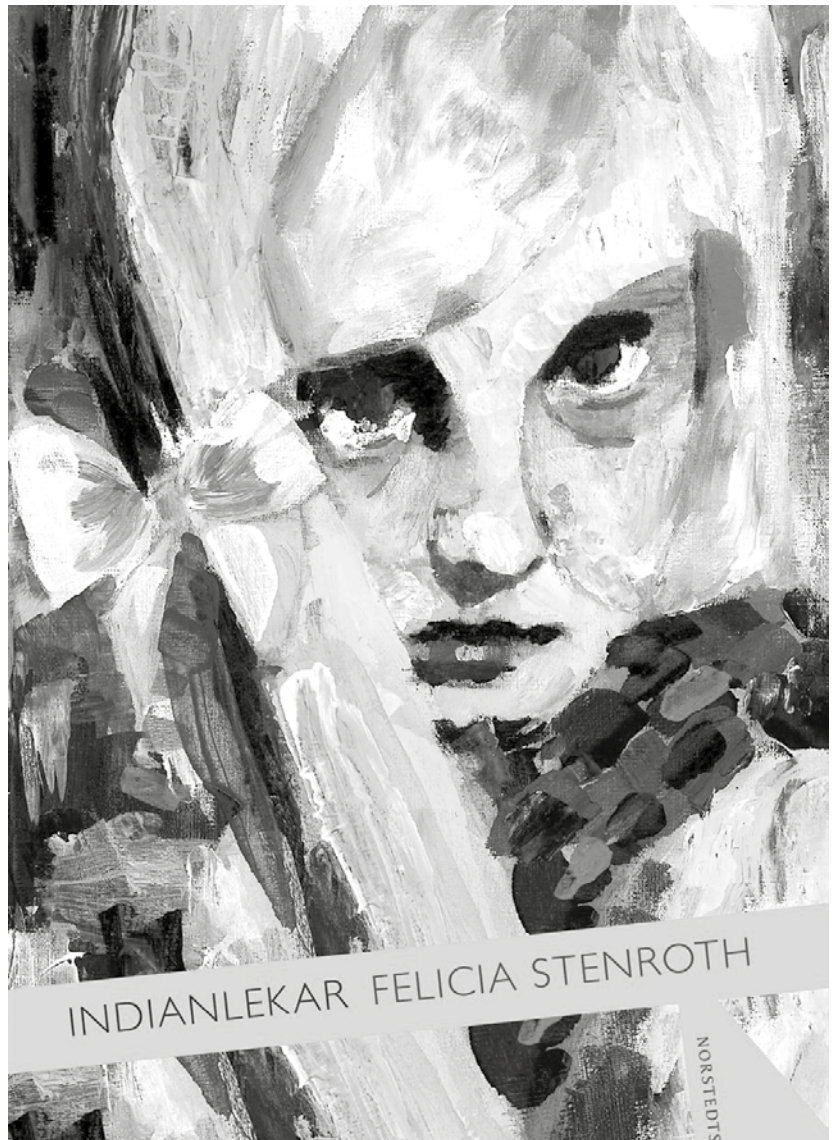
Stenroth-suvun kirjallisen ilmaisun taito on saanut yhden jatkajan lisää. Tällä kertaa Ruotsissa.

Felicia Stenroth (Intermezzo, taulu N 4980, Kvartetto, taulu N 1026) on kotoisin Barumista, syntynyt Växsjössä, Ruotsissa ja asuu nykyisin Tukholmassa. Hän on opiskellut kirjallisuutta Göteborgin yliopistossa ja suorittanut kirjallisuutta koskevan tutkinnon Göteborgissa.

Felician äiti oli Marketta Stenrothin edesmennyt serkku Päivi Stenroth. Hänen perheensä muutti Ruotsiin 1960-luvulla. Felicia on nuorin Päivin neljästä tyttärestä. Päivin kautta saimmekin alun perin kuulla, että Felicia kirjoittaa.

Felician esikoisteos ”Bilder som inte angår mig” ilmestyi vuonna 2012. Tammikuussa 2015 ilmestyi hänen toinen kirjansa ”Indianlekar”. Nimenomaan siitä Marketta kertoo kuulleen viime kesänä hänen isoäidiltään Katarinalta ja serkultaan Marjalta, Felician täditä.

”Indianlekar”joka on tilannekuvaus ystävydestä ja luottamuksesta, jossa ei ole paljon toivoa. Marketta lukee sitä parhaillaan ja kertoo tunnelmistaan näin: ”Minusta Felicia kirjoittaa taitavasti, herkästi ja elävästi. Pidän hänen tyylistään kertoa asioista. Lauseet ovat selkeitä ja lyhyen toteavia. Teksti etenee rauhallisesti ja siitä muotoutuu tarina, jossa on syvyyttä ja toden tuntua. Sanoilla hän luo



Felicia Stenroth harrastaa myös maalausta. Tämä kansikuva on hänen tekemänsä.

aitoja tunnelmia ja piirtää tarkkoja kuvia herkällä otteella kipeistäkin asioista.”

Hänen teoksensa ovat saaneet hienon vastaanoton Ruotsissa. Ruotsin lehdistössä häntä on luonnehdittu taitavaksi, herkkävaistoksi ja runolliseksi kirjailijaksi.

Arvostelut löytyvät kustantajan (Norstedts) sivuilta oheisesta linkistä kohdasta Recensioner & Artiklar: <http://www.norstedts.se/forfattare/Alfabetiskt/S/Felicia-Stenroth/>

Meillä on nyt erinomainen tilaisuus virkistää ruotsin kielen

taitoamme, sillä suomeksi näitä teoksia ei vielä valitettavasti ole saatavilla. Voimme hiukan harjoitella asiaa jo Kivenjuurissa, sillä Felicia antoi Kivenjuurille lyhyen haastattelun sähköpostin välityksellä.

Har kopplingen till finskhet haft en inverkan på dig som författare eller hur upplever du finskheten som författare?

”Jag upplever det finska, kanske mer som människa än som just författare. Min mamma var finsk och jag hörde finska under min uppväxt, och trots att jag aldrig själv har lärt mig tala finska, så är det en del av min identitet. Människor brukar säga till mig både att jag ser finsk ut, och att jag är finsk till sättet.

Att ha en finsk mamma har fått mig att tänka än mer på hur identiteten som flerspråkig kan se ut. Jag är själv tvåspråkig (svenska och danska eftersom jag växte upp och gick i skola i Danmark från att jag var 6-12 år). Det tvåspråkiga gör att man blir extra observant på språket och dess nyanser.

Jag har också tänkt mycket på varför min mamma aldrig lärde mig och mina syskon finska, och om det var ett aktivt beslut, eller om det var på grund av hur klimatet för finska invandrare var i Sverige på 60-talet såg ut. En del av det jag skriver handlar om sådana frågor.”

Vad gav/ger dig impulsen till att skriva?

”Jag blir inspirerad av allt möjligt, samtal jag hör, människor jag träffar, små ögonblicksbilder och böcker och film. Speciellt brukar jag bli inspirerad av hur människor pratar (eller inte pratar) med varandra. Jag är själv bättre på att lyssna än på att prata.”

Hur ser dina vardagar ut - vad gör du?

”Min vardag är rätt skiftande, i perioder tar jag ströjobb och i perioder skriver jag bara. Just nu arbetar jag på ett kontor. Då ser jag till att läsa och skriva innan jobbet börjar. Eftersom jag recenserar böcker läser jag mycket, varje dag. Jag försöker att skriva minst en timme om dagen, men det är inte alltid jag hinner.”

Vilka är dina fritidsintressen?

”Jag brukar gå på bio och teater, träffa vänner. I min ensamhet tycker jag om att måla, och sjunga och spela gitarr. Ofta när jag är ledig åker jag till Skåne och Småland för att träffa mina systrar och deras familjer.”

Vad drömmar du om?

”Jag drömmer om att resa. Det finns fortfarande många länder i Europa jag inte varit i. Paris, Berlin, och Rom till exempel. Jag skulle också vilja åka till andra kontinenter som Afrika och Latinamerika. Yrkesmässigt drömmer jag om att på något sätt kunna försörja mig som författare, skribent, lektor och kritiker. Än så länge är det svårt. Men jag tror inte det är omöjligt.”

K: Besöker du någon gång i Finland?

”Jag har bara varit i Finland två gånger. En gång som barn och en gång 2013 på studieresa i Helsingfors. Jag skulle gärna vilja spendera längre tid i Finland och kanske få en annan förståelse för språket.”

Anttolan kartanosta Norjan viikinkihoveihin

PERTTI TOUKOMAA

Noin tuhatneljäsataa vuotta ja 50 sukupolven ketju Stenrotheista johtaa muinaissuomen heimokuninkaaseen saakka.

Froste-nimiseen, 400-luvulla eläneeseen muinaissuomalaiseen heimokuninkaaseen saakka pääsin yrittäessäni etsiä mahdollisimman pitkiä esivanhempieni polkuja Suku-jutut ohjelman avulla. Meren toiselle puolelle, Ruotsin Uplantiin ryöstetystä kuningas Frostin tyttärestä, prinsessa Skjalvista suoraan alenevien sukupolvien ketju laajenee vuosisatojen mittaan maantieteellisesti koko Skandinaviaan, lähinnä kuitenkin Norjan puolelle. Ympyrä sulkeutuu noin 1400 vuotta ja 50 sukupolvea myöhemmin Suomen puolella, kun Ruotsista siirtyneiden ja tänne kotiutuneiden linnanherrojen jälkeläiset liittyvät Stenrothin sukuun.

Yhteys Stenroth-sukuun Ruotsin hovin kautta

Ratkaisevana lenkinä on kanta-isämme Erikin pojanpojan, majuri Peter Reinhold Stenrothin (1769-1838) ensimmäinen puoliso Vendla Sofia Wirilander (1772-1815), joka oli jäänyt leskeksi Erikin tyttären Katarinan pojan, sotakamreeri Fredrik Georg Roschierin (1757-1801) kuoltua (taulut K 449 ja H 435).

Vendla Sofia Wirilanderin esipolvitaulut vievät 1400-luvulle men-

täessä Ruotsin kuninkaan hoviin kuningas Kaarle VIII:n aviottoman tyttären Karinin kautta. Viipurin linnassa vuonna 1408 syntynyt Kaarle Knuutinpoika Bonde (Kaarle VIII) hallitsi Ruotsin kuninkaana vuosina 1448-1470 ja myös Norjan kuninkaana 1449-1450.

Tästä taaksepäin menee sukupolvien ketju maineikkaan Folkunga-suvun kautta Norjan ja koko Skandinavian viikinkikuninkaisiin. Linkkinä tässä on Norjaa vuosina 1130-1136 hallinneen Harald Gilen rakastajattaren tytär Brigita, jonka isyyden kuningas tunnusti ja antoi puolisosiksi Ruotsin jaarlille, Birger "Brosa" Folkungalle.

Harald Kaunotukka ja muut viikingit

Haraldia edeltää yhdeksän sukupolvea Norjaa tai sen osa-alueita vuosina 800-1100 hallinneita viikinkejä. Näistä merkittävin on Harald Kaunotukka, koko Norjan ensimmäinen kuningas, kovaotteinen valloittaja, joka vuoteen 872 mennessä oli kukistanut, yhden kerrallaan kaikki maansa lukuisat heimokuninkaat. Hänellä oli monta vaimoa, ainakin yhdeksän kappaletta - ja lapsia sen mukaisesti. Harald Kaunotukan kuoleman

Agne

oli nimeltään Dagin poika, joka tuli kuninkaaksi hänen jälkeensä. Suuri soturi, ja kuuluisa ja kaikin puolin etevä mies. Sattui eräänä kesänä, että kuningas Agne meni sotajoukkoineen Suomeen, nousi siellä maihin ja teki tuhoa. Suomalaiset kokosivat suuren joukon ja lähtivät taisteluun. Heidän päällikkönsä nimi oli Froste. Syntyi valtava otteilu, ja kuningas Agne pääsi siinä voitolle. Froste kaatui ja paljon miehiä hänen kanssaan. Kuningas Agne liikkui hävittäen Suomessa, valloitti maan ja sai suuren saaliin. Hän vei mukanaan Frosten tyttären Skjalvin ja veljen Logen. Tullessaan kotiin länteen hän laski maihin Stockundissa... Kuningas Agne meni ottamaan Skjalvin vaimokseen." (Katkelmä muinaisskandinaavien kuninkaista kertovasta saagasta. Suom. J.A. Hollo 1960).

"Linnanherrojen jälkeläiset liittyvät Stenrothin sukuun"



Kuningaskumpujen kätköissä voisivat levätä myös Suomen muinaisprinsessan, kuningatar Skjalv Frostentyttären maalliset jäännökset. Kuva: http://fi.wikipedia.org/wiki/Vanha_Uppsala

jälkeen maa jakautui uudelleen, koska hänen kahdellekymmenelle pojalleen annettiin kullekin oma pieni kuningaskuntansa.

Myös Tanskasta muodostui näihin aikoihin yhtenäinen kuningaskunta, hallitsijanaan Gorm Vanha (n. 890-958), johon johtivat Timo Siukosen laatimat Stenrothien Pellosniemen pappilasta lähtevät esipolvihaudet (Kivenjuuret 33/2014). Vaikka Norjan ja Tanskan viikinkikuninkailla oli monipolvisia sukulaisuusiteitä, mm. Gorm Vanhan puolison Thyra Danebotin kautta, oli maiden kesken sotatiloja lähes jatkuvasti.

Timo Siukonen suhtautuu tutkimustietoihinsa varovaisen varauksellisesti. Sama pätee myös tässä esitettyyn. Erityisen kriittinen on oltava suhtauduttaessa viikinkiaikaa edeltäneisiin tietoihin eli sukupolviin 1 - 17, koska lähteissä on vielä paljon puutteellisuksia.

Heimokuninkaat ennen viikinkiaikaa

Viikinkiaikaa edeltävien vuosisatojen, 400-700, ”pikkukuninkaiden” niin luonteenpiirteet kuin hallitsemistavatkin vaihtelivat laidasta

laitaan. Se kuvastuu heille annetuista lisänimistäkin: oli lempeitä ja jalomielisiä, mutta myös kavalia ja ankaria. Olipa joukossa jopa ”Pieru”-nimen saanut ruhtinas. Rauhan töissä ansioituneita olivat maanteitä rakennuttanut ja kyliä kohentanut Anund Maanpuhdistaja sekä Värmlannin metsiä pelloiksi raivannut Olavi Puunkaataja 600-luvun lopulla. Valtaosa näistä esiviikinkiajan hallitsijoista kuuluivat vanhaa Upsalaa hallintopaikanaan pitäneisiin Sveanmaan kuninkaihin, jotka saagojen mukaan olivat tuolloin muita ruhtinaita mahtavampia.

Viikinkiaikaa edeltänyt muinaisten heimokuninkaiden aikakausi peittyy paljolti myyttien ja tarujen hämärään. Ne ovat kuitenkin vain myöhemmin syntyneitä pintakuorutusta; pohjalla on samanlaisia ihmisiä kuin mekin, heikkouksineen ja vahvuuksineen, eikä mitään mystisiä taruolentoja. Konkreettisine todisteina siitä ovat vanhan Upsalan kolme suurta kuningaskumpua (ja iso joukko pienempiä). Ne olen saanut nähdä nähnyt myös omin silmin, jo vuosikymmeniä sitten tekemälläni ensimmäisellä Ruotsin matkallani. Kumpu-

jen rakentaminen on voitu ajoittaa 400-500 -luvulle ja niihin uskotaan haudatun Ynglinga-suvun kuninkaallisia, joihin mm. Agne Daginpoika kuului.

Mikään ei estä myöskään meitä kuvittelemasta, että niiden kuningaskumpujen kätköissä voisivat levätä myös Suomen muinaisprinsessan, kuningatar Skjalv Frostentyttären maalliset jäännökset.

LÄHTEET:

Hall, Richard: *Matka viikinkien maailmaan, 2012 (engl. Exploring the World of Vikings, 2007).*

Julku, Kyösti: *Kvenland - Kainuunmaa. Pohjois-Suomen Historiallinen Yhdistys, Oulu 1986.*

Siukonen, Timo: *Tanskan kuningaskuoneesta Pellosniemen pappilaan. Kivenjuuret 33/2014.*

Snorri Sturluson: *Norjan kuningassaat (Kringla Heimsins)1. osa. Suom. J.A. Hollo. WSOY 1960.*

Suomen historian pikkujättiläinen, s. 50-53. WSOY 2003.

www.geni.com

www.Lista över Norges regenter.se

www.svenska sagokungar.se



Kuningas Frostesta Stenrotheihin: sukupolvitaulut

1. Froste, Suomaisten (Varsinais-suomen fennien ja Pohjanlahden rannoilla asuneiden kainuulaisten eli kveenien) heimokuningas 400-luvulla (s. n. 400). Puoliso tuntematon.

2. Skjalf Frostentytär, Suomen prinsessa, Uppsalan (svealaisten) kuningatar (s. n. 430). Puoliso svealaisten kuningas Agne Dagingpoika (Ynglingaätten) (n. 425-500), kuningas Dag Viisaan poika.

3. Alrek Agnenpoika (n. 445-530), svealaisten kuningas. Puoliso Norjan Vestmarin prinsessa Dageid Dagingtytär.

4. Yngve II Alrekinpoika, svealaisten kuningas (n. 465-530). Puoliso tuntematon.

5. Jörund Yngvenpoika (n. 490-565), svealaisten kuningas. Puoliso tuntematon.

6. Aun "Vanha" Jörundinpoika (n. 510-590), svealaisten kuningas. Puoliso Helvor Helgentytär (n.520-560).

7. Egil "Tunnen kukistaja" Auninpoika (n. 530-592), svealaisten kuningas. Puoliso tuntematon.

8. Ottar "Vendelin varis" Egilinpoika (n. 550-617), svealaisten kuningas. Puoliso Tanskan prinsessa N.N., Tanskan kuninkaan Halfdan "Beowulf" Frodenpojan tytär.

9. Adils "Mahtava" Ottarinpoika, (n. 570-640), svealaisten kuningas. Puoliso Saksinmaan prinsessa Yrsa Helgentytär (s. n. 565).

10. Öysten (Eystein) Adilinpoika (n. 595-671), svealaisten kuningas. Puoliso N.N. "Puolan rouva".

11. Yngve (Ingvar) "Pitkä" Öystenpoika (n. 615-680) svealaisten soturikuningas. Puoliso tuntematon.

12. Anund "Maanpuhdistaja" (Raivaaja-Anund) Yngvenpoika (n. 640-670), svealaisten kuningas. Puoliso Göötanmaan prinsessa Gauthild Algautintytär.

13. Ingald III "Kavala" Anundinpoika (n. 660-685), svealaisten kuningas. Puoliso tuntematon.

14. Olav "Puunkaataja" Ingaldinpoika (n. 680-710), Värmlannin ja Norjan Vestfoldin kuningas. Puoliso Norjan Solarin prinsessa Solveg (Solva), Halfdan Kultahampaan tytär.

15. Halvdan "Valkosääri" Olavinpoika (n.695-750), Värmlannin ja Uplannin kuningas. Puoliso Norjan Hedmarkin prinsessa Åsa (n. 680-718), Eystein Ankaran tytär.

16. Öystein "Pieru Glumru" Halvdaninpoika (n. 725-780), Göötanmaan ruhtinas ja Norjan Vestfoldin ja Romeriken kuningas. Puoliso Norjan Vestmarin prinsessa Hilda Eirikintytär av Vestfold.(n. 720-780).

17. Halvdan II "Lempeä" Öysteininpoika (n. 745-800), Norjan Vestfoldin ja Romeriken kuningas. Puoliso Vestmarin prinsessa Liv Dagingtytär.

18. Gudröd "Suuremmoinen" Halvdaninpoika (n. 780-840), metsästäjäkuningas, Norjan Vestfoldin kuningas. Puoliso Agderin viikinkikuninkaan Harald Punaparran tytär Åsa Haraldintytär (k. n. 830).

19. Halvdan III "Musta" Gudrörinpoika (n.810-860), Norjan Vestfoldin kuningas, viikinkikuningas. Puoliso Tanskan Jyllannin prinsessa Ragnhild Sigurdintytär (n. 840-890).

20. Harald I "Kaunotukka" (n. 860-933), viikinkipäällikkö, koko Norjan kuningas. Puoliso Hedmarkin jaarlin tytär Svanhild Östenintytär (n. 870-900), Norjan kuningatar.

21. Olav "Jalomiellinen" Haraldinpoika Digerbein (n. 880-934), Norjan Vikenin herttua, viikinkikuningas. Puoliso N.N. Digerbein.

22. Trygve Olavinpoika (n. 930-963), Norjan Vikenin kuningas, viikinki. Puoliso Astrid Erikintytär, mahtimies Erik Bjodskallen tytär.

23. Astrid Trygventytär (n. 950-1028), Norjan Vikenin prinsessa. Puoliso jaarli Erling Skjalginpoika (975-21.12.1028).

24. Ranghild (Astrid) Erlingintytär (992-1060), maaherratar. Puoliso Norjan Moren maaherra Thorberg Arnanpoika (n. 990-1050).

25. Tora Torbergintytär (1026-1060), maaherran tytär, Norjan ja Tanskan kuningatar. Puoliso Norjan viikinkikuningas Harald III "Ankara" (1015-25.9.1066).

26. Olav III Haraldinpoika Kyrre (n. 1050-22.9.1093), Norjan kuningas, viikinki. Puoliso Orkneyn jaarlin tytär Tora Ragnvaldintytär (1045-1070).

27. Magnus III "Paljassääri" Olavinpoika (1073-1103), Norjan kuningas, viikinki. Rakastajatar "Frille Ireland" (1077-1130), jonka kanssa saatu poika tunnustettu.

28. Harald IV "Kristuksen palvelija" Magnusinpoika Gille (1102-14.12.1136), Norjan kuningas. Rakastajatar Ingrid Ragnvallintytär (1105-1170), jonka tyttären kuningas tunnusti ja antoi prinsessan arvon.

29. Brigida Haraldintytär Gille (n. 1130-22.10.1202), kuninkaan tytär, Norjan prinsessa. Puoliso Ruotsin jaarli Birger Bengtson "Brosa" Folkunga (1134-9.1.1202).

30. Folke Birgersson Folkunga (1164-17.7.1210), Ruotsin jaarli. Puoliso tuntematon.

31. NN. Folkentytär Folkunga. Puoliso Rörík Snedbjälke (s. 1100-luvun lopulla), ritari.

32. Birger Röríksson av Strand (Snedbjälke) (s. 1200-luvulla), ritari. Puoliso tuntematon.

33. Rörík Birkersson av Strand (Snedbjälke) (n.1274-1325), ritari, valtaneuvos. Puoliso valtaneuvoksen tytär Helga Arvidsdotter Vingad Lilja.

34. Margareta Röríkdotter Snedbjälke av Strand (n. 1300-1356). Puoliso Tord Petersson Bonde (1296-1330), ritari, valtaneuvos, laamanni.

35. Rörík Tordsson Bonde (1324-11.3.1382), ritari, valtaneuvos. Puoliso valtaneuvoksen tytär Märta Gisladotter Sparre (1319-11.3.1382).

36. Tord Röríksson Bonde, (n. 1350-21.3.1417), Raaseporin ja Viipurin linnanpäällikkö, ritari. valtaneuvos, laamanni. Puoliso linnanvoudin tytär Ramborg Cesilia Nilsson (n. 1352-1439).

37. Knut Tordinpoika Bonde (1377-28.2.1413), Turun linnan käskynhaltija, valtaneuvos, ritari. kuningas Erik Pommerilaisen luottomies. Puoliso valtakunnanmarskin tytär Margareta Karlsdotter Sparre (1381-28.2.1429).

38. Kaarle Knuutinpoika Bonde (Kaarle VIII) (1448-1470), Viipurin linnaläänin komentaja, Ruotsin ja Norjan kuningas. Kuninkaan rakastajatar Karin Knutsdotter "Frilla", jonka kanssa saatu tytär tunnustettu.

39. Karin Kaarlentytär Bonde (s. 1441), kuninkaan tytär. Puoliso Erenigle Björnsson Djäkn (1439-1476), Viipurin linnanvouti, Porvoon Gammelbyn herra.

40. Märta Ereniglentytär Djäkn (1465-1500), kartanonrouva. Puoliso Johan Henriksson Fleming (1465-1517), Porvoon Tjusterbyn kartanoherra, valtaneuvos.

41. Anna Johansdotter Fleming (1491-1546), Tjusterbyn kartanon perijätär. Puoliso Olof Pedersson Lille (Wildeman) (1489-1535), Perniön Sjögårdin kartanoherra, Savonlinnan vouti.

42. Anna Olofsdotter Wildeman (s. n. 1510). Puoliso Pietari (Peder) Nilsson Dufva (1473-1562), kihlakunnantuomari.

43. Beata Nilsson Dufva (1530-1619), Puoliso Christoffer Michelsson Böllia (n. 1530-1573).

44. Pehr Christoffersson Böllia till Hinkeböle (n. 1570-1618), ratsumestari. Puoliso tuntematon.

45. Christoffer Pehrsson Böllia (n. 1590-1660), Hattulan kihlakunnanvouti, Nöteborgin komentantti. Puoliso Liska von Ungern.

46. Christoffer Christoffersson d.ä. Böllia (n. 1610-18.4.1660), kapteeni. Puoliso Anna Clara Jörgensdotter Brunow (n. 1610-1692).

47. Christoffer Christoffersson d.y. Böllia (1640-1709), kapteeni. Puoliso Gertrud Margareta Ållongren (1660-1.10.1729).

48. Barbara Christina Böllia (1699-1770), kartanonrouva. Puoliso Erik Wirilander (26.10.1691-11.11.1746), vänrikki.

49. Erik Johan Wirilander (13.5.1732-15.9.1812), vänrikki, nimismies, Anttolan kartanon isäntä. Puoliso Harvialan kartanon arrendaattorin tytär Anna Magdalena John (15.1.1742-12.9.1806).

50. Vendla Sofia Wirilander (5.6.1772-28.8.1815), Anttolan kartanon perijätär. Puoliso Peter Reinhold Stenroth (10.11.1769-19.10.1838), majuri.

51. Gustava Fredrika Stenroth (22.11.1805-10.5.1869), papinrouva. Puoliso Clas Christian Albert Tötterman (29.3.1804-26.2.1847), Joutsan kappalainen, varapastori.

Sukuselvityksen laati Gustava Fredrika Stenrothin pojanpojanpojan poika Pertti Toukomaan (taulu H 440), 55. sukupolvi.

Tervehdys Atlantin takaa:

Sotaveteraani ja taiteilija Ilona Teresia Raatikainen

TEKSTI JA KUVA: TAPIO MURTO

Ilona Raatikaisen tie on kulkenut Rautalammilta Helsingin kautta Kanadaan

Ilona Raatikainen (Intermezzo, N 4437) oli juuri lopettanut keskikoulun Rautalammilla, kun sota alkoi. Hän halusi mukaan auttamaan ja ilmoittautui sota-sairaalaan vapaaehtoiseksi avustajaksi. Siellä hän toimi vuoteen 1941, jolloin hän täytti 17 vuotta. Silloin hän halusi päästä rintamalle joukkosidonta-alueelle.

Hoitoa parakki-alueella

Tilaisuus tähän tarjoutuikin ja hänet siirrettiin Kurkijärvi - Kiestingin alueelle. Siellä oli toistakymmentä laudoista rakennettua parakkia ja jokaisen parakin katolla oli suuri punaisen ristin laatta. Kurkijärven rintamalla oli myös saksalaisia sotavoimia tukemassa suomalaisia venäläisten hyökkäyksiä torjumassa. Ilonan parakissa oli myös saksalaisia haavoittuneita. Saksalaisella lääkintä-henkilökunnalla oli oma komentajansa, everstin arvoinen upseeri.

Ilonalla oli parakissaan myös suomalainen sotilaskivääri ladattuna vuoteen alla, sillä hoitokeskus oli melko lähellä rintamaa ja öisin saattoi kuulua konepistoolin räntää. Venäläiset häirintäpartiot tai desantit kahakoivat suomalaisten vartioiden kanssa. Hoito-henkilökunnalle oli annettu tarkat ohjeet, miten toimia.

Päivin ja öin kuului tykkien jylinä. Siihen yhtyivät korohorojen haukahdukset ja konetuliaseiden jatkuva räntä ja pauke sekä yksittäiset kiväärin laukaukset, kun venäläiset yrittivät murtaa Suomen puolustuksen.

Niin menivät sotavuodet 1941-1943 eikä venäläisten onnistunut murtaa Suomen rintamaa. Siitä ovat muistoina kovat Kollaan taistelut, Summan ja Raatteen motitus-operaatiot, joissa venäläisiltä saatiin suuria sotasaaliita, ajoneuvoja, aseita, ammuksia ja muuta kalustoa, puhumattakaan sotavangeista.

Vuosi 1944 oli sitten ratkaisun vuosi. Suomen sotajoukot, jotka olivat Suur-Suomea tehtäessä yltäneet aivan Äänislinnaan asti, joutuivat nopeasti vetäytymään suuren ylivoiman alla. Siellä oli minunkin isäni, ylik. Yrjö A. Murto, hoitamassa komento-, hyökkäys- sekä esikunta-puhelinlinjojen ja keskusten rakentamista, koko sota-ajan.

Sodan loputtua saksalaiset määrättiin poistumaan ja eversti kokosi haavoittuneensa ja määräsi osan suomalaisia hoitajia seuraamaan potilaita, kun he lähtivät kohti Norjaa, joka oli vielä saksalaisten hallussa. Ilona ei ilmoittautunut tähän lähtöön, vaan yön pimeydessä lähti yksin taivaltamaan kohti länttä,



Lehtori, kuvataiteilija Ilona Murto vietti Ottawassa 90-vuotispäiväänsä 16.7.2014.

seuraten kuuntelemalla, missä tie Ouluun kulki. Sitten hän sai pysäytettyä suomalaisen sotilaslinja-auton, jossa hän pääsi Oulun varuskuntaan ja sieltä seuraavana päivänä linja-autolla kotiin Jylhän kylään.

Helsinkiin opiskelemaan

Vaiheikkaan sotaretken jälkeen Ilona lähti Helsinkiin työhön ja opiskelemaan. Siellä hän toimi Arabian tehtaassa posliinin koristemaalarina ja samalla hän opiskeli Helsingin Yksityislyseossa iltaisin oppikoulun jatkoluokkien oppimäärän ja kirjoitti ylioppilaaksi. Sitten oli edessä yliopisto ja Suomen kielen kirjallisuuden etnologian opinnot. Samalla hän opiskeli myös Ateneumin iltakoulussa. Ateneumissa hänellä oli luokkatoverina myös Suomessa kuuluisa lasitaiteilija Tapio Wirkkala.

Opiskellessaan Ilona teki myös pieniä maalauksia, joita hän myi

tunnetussa keskikaupungin galleriassa, ja näin hän tuki myös opintojaan. Hän sai myös stipendejä.

Vuonna 1962 lehtori Ilona Raatikainen ja insinööri Tapio Murto solmivat avioliiton. Tapio oli TV-studioinsinöörinä ja TKK:n puolijohdefysiikan tutkija-ryhmässä yhtenä tutkimusinsinöörinä. Hän kuunteli myös luentoja TV-työn ohessa.

Taiteilijana Kanadassa

Ilona ja Tapio lähtivät Kanadaan suorittamaan lisäopintoja. Siellä Ilona opiskeli Carleton yliopistossa maantiedettä ja saksaa, ja Toronton yliopistossa yhtenä kesänä kuvaamataiteita ja niiden opettamista.

Ottawassa Ilona jatkoi taiteilija-uraansa menestyvänä taiteilijana. Hän kuului moniin taideseuroidin ja otti osaa moniin näyttelyihin. Hän sai monia palkintoja, myös ensimmäisiä. Hän myi taulujaan näyttelyissä Kanadan koteihin ja ulkomaille. Vuonna 1970 Ilona avasi Ottawassa oman taidegallerian, Artecan. Siellä hän järjesti omien näyttelyidensä lisäksi taiteilijaystäviensä ja eri taideseuroiden näyttelyitä. Vuonna 1986 Ilona hän siirsi galleriansa omaan, entisöimäänsä kiviseen koulu-rakennukseen, ja näin Arteca toimi kaikkiaan 35 vuotta.

Tapio jatkoi työnsä ohessa iltaisin opiskeluaan, ja toimi samalla suunnittelu- ja tutkimusinsinöörinä. Bell Northern Research laboratoriossa Ottawassa. Vuonna 1980 hän sai Canadian TL- oppiarvonsa Carletonin Yliopistosta.

(Teksti on hieman lyhennetty versio Toronton Vapaa Sana -lehdelle kirjoitetusta tekstistä.)



Uusituvan suksipajassa löytiin jokaiseen suksipariin yksilöllinen leima alkuperän todistamiseksi.

Kenen puusuksilla hiihdit?

Entinen Stenroth sukuseuran puheenjohtaja ja Kivenjuurien päätoimittaja Timo Siukonen pyytää sukulehden lukijoilta muistelukuvia vanhoista, yhdestä puusta veistetyistä puusuksista.

Hän kerää tietoja Suomen puusuksiteollisuuden historiasta 1880 - 1960. Esihistoriallisista ajoista lähtien pohjoisen pallonpuolikson asukkaat ovat kulkeneet hangilla, kuka eripituisilla suksilla lyylillä ja kalhulla, kuka lumikengillä. Mitään teollisuutta ei ollut, vaan sukset veistettiin kotona savupirteissä ja torpissa metsästyks- ja kalastustarpeisiin, sodankäyntiin sekä asutuksen levittämistä ja kaupankäyntiä varten.

Vasta hiihtokilpailujen myötä 1800-luvun lopussa hiihtämisestä alkoi tulla niin suosittua, että kotiteollisuusväki ymmärsi opetuksen merkityksen. Opinahjojen kurssitarjontaan lisättiin suksiseppien koulutus. Ensimmäiset suksitehtaat perustettiin 1900-luvun alussa ja tuotanto laajeni jopa niin, että suksia valmistettiin ulkomaanvientiä varten.

Suomalaiset olivat tottuneet hiihtämään jäällä ja metsäteillä kolmimetrisillä suksilla. Sepät kilpailivat taidoillaan ja malleillaan Tervahiihtojen yhteydessä Oulussa, Salpau-

lässä Lahdessa ja Suomen Messuilla Helsingissä. Norjalaiset kehittivät 1920-luvulla sutjat murtoomasukset, jotka olivat lyhyempiä, kapeampia ja ketterämpiä metsiin vedetyillä laduilla kuin aiemmat "lankut".

Talvi- ja jatkosodissa armeija pakko-otti haltuunsa tehtaita, ja niin sotilaiden varustukseen rintamalla turvattiin suksien jatkuva saanti. Talvisodan alussa sotilaat toivat sukset mukanaan kotoa, ja varastoja kasvatettiin kansalaiskeräyksillä. Sälesuksien tulo markkinoille 1950-luvulla mullisti tehtaiden tuotantolinjat ja muovisukset muuttivat markkinat täydellisesti.

Ennen massatuotantoa suksilla oli aina tekijänsä. Lampiset, Järviset ja Karhut olivat yleisiä merkkejä, Sivatkat ja Sujut harvinaisempia. Jyväskyläläinen Uusitupa oli oma erikoisuutensa. Tunsitko sinä yhtään suksiseppää, suksitehtaan työntekijää tai itse tehtailijaa?

Lähetä muistosi osoitteeseen:

Timo Siukonen
Vanhansillantie 6, 41660 Toivakka
timo.siukonen@sci.fi
Puh. 0400-201480

Sukuseuran hallituksen uudet jäsenet esittäytyvät

Marketta Stenroth

Kuulun isäni puolelta ns. Nivalan Stenrotheihin. Lapsuuteni vietin Rovaniemen seudulla Kemijoki-varressa, jonne perheeni muutti vuonna 1956. Lukion kävin Rovaniemellä. Olen opiskellut ensin matkailun markkinointia Savonlinnassa ja sittemmin liiketaloutta ja kieliä Helsingissä, jonne asetuin asumaan vuonna 1979. Opiskeluaikoina ehdin työskennellä Englannissa, Ruotsissa ja silloisessa Länsi-Saksassa.

Suku merkitsee minulle paitsi perhettä myös juuria, kivenjuuria. Perhe sisältää nykyisellään lapsuuden perheen, vanhemmat, sisarukset perheineen ja oman tyttärenteni. Kivenjuuriin sisältyvät muun muassa serkkuni, tätini, edesmenneet isovanhempani sekä isäni sisarukset. Kivenjuuriin sisältyy myös sukuseuran toiminta ja sukupolvien ketju, jossa minulla ja läheisilläni on oma paikkansa. Eri-

tyisen iloinen olen siitä, että olen löytänyt uudelleen yhteyden Ruotsissa asuvaan serkkuuni vuosikymmenien jälkeen! Tapaamme taas ensi kesänä, tällä kertaa hänen luonaan.

Päivätyöni on tiukasti säädeltyä, aikataulutettua, enakoimantonta ja varsin kiireistä. Luonto ja liikkuminen ovat tähänkin parasta lääkettä. Sielultani olen esteetikko ja välillä on pakko päästä pakoon pykäliä.

Taidehistoria ja historia kiinnostavat minua. Myös valokuvauksesta nautin suuresti. Kiinnostus valokuviiin ja kuvaukseen on osin lapsuudenkotini peruja. Digikuvausta olen harrastanut noin neljä vuotta. Kamerasta onkin tullut varsin hyvä kaveri matkoilla ja liikkeessani luonnossa. Kuvaaminen jo itsessään on kuin matka, joka avartaa ja opettaa näkemään maailmaa eri perspektiiveistä. Sa-



malla se on kuvitettu päiväkirja. Muutaman vuoden päässä edessä siintävät eläkepäivät tarjonnevat kiireen sijasta laatu-aikaa ja vapautta toteuttaa unelmia.

Marketta Stenroth, (N, Taulu 4976), Helsinki

*Assistentti Asianajotoimisto Borenius Oy 2002 -
Stenroth-sukuseuran perustajajäsen ja hallituksen jäsen 2014 -
Sukuseuran rahastonhoitaja 9/2014 alkaen*

Harrastukset: valokuvaus, kielet, lukeminen

Kiinnostuksen kohteet: matkailu, luonto, taide ja kulttuuri

Juhani Törmänen

Olen Hyvinkäällä nykyisin asuva Henrikin sukuhaaraan kuuluva koneitekkari. Synnyin 25 vuotta sitten perheen kuopukseksi Mäntsälään. Perheeseen kuuluu isä, äiti ja kaksi vanhempaa veljeä. Viime vuodet olen asunut opintojen perässä Helsingissä, Espoossa ja Göteborgissa. Teen tällä hetkellä töitä mekaniikkasuunnittelijana Hyvinkäällä ja yritän kovasti valmistua konetekniikan diplomi-insinööriksi vielä ennen kesää. Teen myös joi-

takin töitä toiminimelläni lähinnä harrastemielessä.

Vapaa-aikaani vietän urheillen ja kaikenlaisten pärisevien laitteiden kanssa touhuten. En ole erityisen haka missään urheilulajissa, mutta tärkeintä urheilussa onkin toimia vastapainona näyttöpöytäteen edessä istumiselle. Lähinnä käyn kuntosalilla ja lenkillä, mutta kesäisin tulee pelailtua pallopelejä hyvällä porukalla sekä talvisin hiihdettyä etelän leutojen talvien salliessa.



*Juhani Törmänen.
(Intermezzo, taulu S 2185)*

Pärievistä laitteista autot ovat lähinnä sydäntäni ja niitä onkin jo kertynyt muutama pihaa kaunistamaan ja ensimmäisen moottoripyöränikin hankin viime kesänä. Ensimmäisen auton ostin, kun tulin hyväksytyksi konetekniikan koulutusohjelmaan Otaniemeen. Siitä alkoivatkin seikkailut Ladan ruorissa. Lada vei ensin Venäjäl-

le ja myöhemmin vielä aatteen tovereita tapaamaan Englantiin asti. Sairaalloisesta ihastuksesta neuvostoliitolaisiin autoihin huolimatta en ole täysin kommunisti. Automatkailun myötä matkakärpänen on purrut yhä sinnikkäämmiin, ja ensi kesän suunnitelmissa siintääkin jo moottoripyöräretki Pohjois-Norjaan.

Sukuseuran hallitukseen kuuluvat

- Marjatta Salonen, puheenjohtaja
- Theo von Bell
- Risto Ikäheimo
- Maaria Puupponen
- Liisa Sjöblom
- Marketta Stenroth
- Jan Sundman
- Juhani Törmänen

Suvun ruokaperinnettä

”Yksi tapa tallentaa suvun historiaa on koota sen ruokaperinteitä ja kertoa mielellään jotain myös ihmisistäniiden takana. Reseptit voivat liittyä sekä juhlaan, kirkkopyhiin, kesäretkiin tai arkeen. Lähetä vinkkejä päätoimittajalle.”

Annelin kookosleivokset /noin 50 kpl

Leivokset paistetaan metallisissa pikkuvuoissa. Myös silikonivuoat ja paperiset muffinivuoat saattavat sopia tarkoitukseen.

Pohjataikina:

- 400 g margariinia
- 4 kananmunaa
- 4 tl leivinjauhetta
- noin 600 g vehnäjauhoja

Sisätäyte: hilloa (perinteisesti ollut karviaismarjaa mutta sopii muukin)

Päälitäre:

- 100 g margariinia
- 4 kananmunaa
- 4 dl (300 g) fariinisokeria
- 4 tl vaniljasokeria
- n. 8 dl kookoshiutaleita (2 ½ dl = 80 g)

Huom! Nosta kaikki ainekset hyvissä ajoin huoneenlämpöön ennen leivonnän aloittamista.

Pohjataikinan valmistus:

1. Sekoita leivinjauhe vehnäjauhoihin ja sekoita jauhot pehmeän margariinin kanssa.
2. Lisää munat yksitellen alustaen.
3. Laita taikina kylmään odottamaan täyteen valmistusta.

Täyteen valmistus:

4. Sulata margariini kattilassa ja lisää fariinisokeri kuumaan margariiniin. Odota, että fariinisokeri sulaa, ja ota kattila pois liedeltä.
5. Lisää vaniljasokeri seokseen ja anna seoksen jäähtyä. Kun seos on jäähtynyt, voit lisätä munat seokseen. Lisää lopuksi kookoshiutaleet.
- Leivosten kokoaminen ja paistaminen:
6. Muotoile pohjataikinasta pitko ja leikkaa pitko n. 2 cm paksuisiksi paloiksi. Painele taikinapalat irtovuokiin niin että taikina yltää vuoan reunoihin asti.
7. Lisää teelusikalla pieni määrä hilloa vuokiin pohjataikinan päälle. (Huom! sopiva määrä on noin sormenpään kokoinen, koska hillo pursuaa uunissa vuoista pois, jos sitä laittaa liikaa.)
8. Lisää hillon päälle kookosseosta kahden lusikan avulla. Älä laita liikaa, ettei kookosseos tartu vuokiin.
9. Paista leivonnaisia uunissa ritilän päällä 200° 10 min.
10. Valmiit, hyvin jäähtyneet leivokset irtotetaan vuoista. Ne pysyvät hyvin koossa, ja niitä voi säilytystä varten laatoa päällekkäinkin.



Nämä herkulliset kookosleivokset kuuluivat Törmästen Vantaan-kodin juhlapöytään usean vuosikymmenen ajan.

Ne eivät ole mitään pikatarjottavaa, vaan ne kannattaa tehdä valmiiksi hyvissä ajoin ennen juhlia. Leivokset säilyvät mainiosti esimerkiksi peltirasiassa ja melkein pä vain paranevat. Tällä seikalla oli suuri merkitys etenkin silloin, kun ei ollut vielä pakastimia.

Kun Anneli ei itse enää jaksanut leipoa, hän antoi vuokat tyttärentyttäreilleen Hanna von Bellille, joka oli usein ollut isoäitinsä apuna leivosten valmistamisessa.

Resepti: Anneli Törmänen, sen välitti Kivenjuuren lukijoille Helena Kimanen.

PERHEUUTISIA

Otamme osaa suruun

Kirsi Marja-Liisa Heinonen, ent. Kantonen, Rihti, Nyberg 16.1.1940 - 1.9.2013, Intermezzo, taulu S 4061.

Vuokko Saraste 3.5.1926 - 22.11.2014, Kvartetto Katarina, taulu 160.

Harri Stenroth 7.9.1943 -23.11.2013, Intermezzo, taulu N 4491.

Jaakko Johannes Stenroth 26.7.1927 - 26.11.2014, Kvartetto Nils, taulu 431.



Im memoriam

Mika Seppälä – kansainvälisesti arvostettu matemaatikko

Professori Mika Seppälä (Kvartetto K 139) oli poikkeuksellinen matemaatikko monessa mielessä. Hän oli virtuaaliopetuksen uranuurtaja, syvälinen tutkija ja matemaattikoyhteisön aktiivinen edistäjä. Vuodesta 1995 alkaen hän toimi matematiikan professorina Floridan valtionyliopistossa Tallahasseessa ja vuodesta 2001 alkaen myös Helsingin yliopiston tietokoneavusteisen matematiikan professorina aina viime vuoteen saakka, jolloin hän siirtyi virasta eläkkeelle.

Mika Seppälä menehtyi yllättäen 23.1.2015 Tallahasseessa. Hän oli syntynyt 24.8.1951 Helsingissä pappisperheeseen ja kuului Stenroth-sukuun äitinsä Sarlin-suvun kautta Katarinan sukuhaarassa.



Hän suoritti matematiikan approbatur-arvosanan lukioaikana eikä hänen tarvinnut sen jälkeen osallistua matematiikan tunneille. Tohtoriksi hän väitteli 27-vuotiaana.

Kollega ja ystävä jo kouluajoilta, professori **Jouko**

Väänänen kertoi muistotilaisuudessa Mika Seppälän näkemyksistä näin:

Hän ymmärsi jo varhain tietokoneiden tarjoamat mahdollisuudet. Hän toi Helsingin yliopistoon 70-luvun lopulla Stanfordissa kehitetyn TeX-tekstinkäsittelykielen, josta on sittemmin muodostunut kansainvälinen standardi matemaatikkojen parissa. Seppälä pyrki parantamaan sitä niin sanotulla Openmath-protokollalla. Openmath-suunnitelman keskeiset osat sisältyvät nykyään jokaiseen sylimatkatietokoneeseen ja älypuhelimien.

Mika Seppälällä oli visio, jossa koulut ja oppilaitokset voisivat antaa tietokoneavusteista matematiikan opetusta, joka olisi kaikkien saatavilla. Tähän liittyy ajatus tasa-arvosta. Kun kaikilla on yhtäläinen pääsy internet-opetukseen, siitä hyötyvät kaikki. Tätä näkemystä Mika Seppälä toteutti Suomessa ja ulkomailla Nicaraguaa ja Afrikkaa myöten. Hän johti suuria alan tutkimushankkeita ja oli asiantuntijana myös Valkoiselle talolle.

Mikan sisar **Seija Blomberg** kuvaa suurella lämmöllä isoveljeään: ”Ihmiset muistavat Mikan innostavana, positiivisena ja lähimmäisiä ymmärtävänä ihmisenä. Hänellä oli synnynnäinen kyky kannustaa ja huolehtia lähimpiirissään olevista ihmisistä. Vaikka Mikalla oli poikkeuksellisen laaja kansainvälinen ystäväpiiri, hän säilytti läheiset suhteet myös ystäviinsä ja sukulaisiinsa Suomessa.”

Marjatta Salonen

Onnittelemme

Tuplatohtori Tapio Bergholm

Tapio Bergholm (Katarinan kirja, taulu 373) sosiologian alan väitöskirja hyväksyttiin tammiukuussa Itä-Suomen yliopistossa. Väitöstilaisuus oli hiukan poikkeuksellinen, sillä väittelijä oli jo aiemminkin väitellyt.

Tuore väitöskirja «*Kaksoissidoksen synty – Suomen työmarkkinasuhteiden toimintatavan muoutuminen 1944–1969*» tarkasteli Suomen työmarkkinoiden institutionaalisten toimintatapojen muoutautumista toisen maailmansodan jälkeen.

Hänen ensimmäinen väitöskirjansa vuodelta 1997 käsitteli kuljetusalan ammattiyhdistystoimintaa ja työmarkkinasuhteiden murrosta vuosina 1944–1949.

Mikä sitten sai aikaan innon lähteä tekemään myös toista väitöskirjaa?

”Siihen monia syitä. Teen paljon yhteistyötä työelämäntutkijoiden kanssa. Samaan aikaan halusin edistää omalla työpaikallani SAK:ssa aikuisopiskelua. Päätin näyttää itse esimerkkiä. Olen myös pitkään halunnut tarkastella Suomen työmarkkinajärjestelmän toimintatapoja, ja myös julkaista siitä jotain. Nyt tuntuu siltä, että ei se hukkaan mennyt. Ymmärrys kasvoi aiheesta ja siitä syntyi aikaisempaa terävämpää kiteytystä”, Bergholm toteaa.

Entä onko Stenroth-sukuseura tuttu?

”On, ilman muuta. Yksi parhaita äiti-poika-päiviä olen viettänyt sukkokoukussa Suomenlinnassa vuonna 2000. Äitini oli tilaisuudesta hyvin kiinnostunut, vaikka on avioliiton kautta liittynyt tähän sukuun. Ja jos sukuseuran jäseniä kiinnostaa, voisin ilman muuta tulla kertomaan tutkimuksistani johonkin tilaisuuteen” lupaa Bergholm.

Bergholm työskentelee erikoistutkijana Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestössä (SAK).



Tapio Bergholm toteaa leikkisästi, että hän ei ole enää yksinkertainen tohtori.

Maija Saraste

Oulun Naisunioni on myöntänyt kansainvälisenä naistenpäivänä Oulun kaupunginkirjaston apulaisjohtajalle **Maija Sarasteelle** (Katarinan kirja, taulu 161) Vuoden Sara-kunniakirjan. Huomionosoitus annettiin hänen urauurtavasta työstään kirjanystävien, pohjoisen kirjallisuuden, naiskirjailijoiden ja kirjaston hyväksi.



Tervetuloa sukuun

Hannu Kekonin Kvartetto, Nilsin kirja taulu 246 tyttären Mirja Ninan (246A) nuorin tytär **Lilian Oruba Aino Karani** syntyi 26.12.2014 Dar-Es-Salamissa.



Maiju Salmenkiven menestykseäs näyttely

Helsingin sanomat uutisoi näyttävästi 12.2. Maiju Salmenkiven (Henrikin kirja, taulu 908) näyttelystä.

<http://www.hs.fi/kulttuuri/a1423631477486?ref=hs-art-uusimmat-#8>.

Maiju Salmenkivestä voi lukea myös Kivenjuurista numero 30, kevät 2013.

Sukuseuran tapahtumat 2015

Seuraa myös
www.stenroth.net

Erik-foorumi 2015 Hämeenlinnassa

lauantaina 16.5.2015 klo 10 – 18 + jatkoturinat

Paikka Hotelli Cumulus Raatihuoneenkatu 16-18 13100 Hämeenlinna

TEEMAT

- Missä sukututkimuksessa mennään yleensä ja sukuseurassa?
- Stenrothien Kvartetto -kirjasarja sukupolkujen oppaana.
- Mihin Kvartetton jälkeen sukututkimustyömme ja historiatoimikunnan dokumentointityön tulisi suuntautua?
- Sukuseuran uuden Sukujutut-sukuohjelman esittely.

OHJELMA

- klo 10.00 Vierailu Jean Sibeliuksen syntymäkodissa Hallituskatu 11 13100 Hämeenlinna. Sisäänpääsy 10 euroa kerätään museon ovelta. Opastus alkaa klo 10.15.
- klo 11.30 Lounas ravintola Huviretki, Hotelli Cumulus
- klo 13.00 Missä mennään sukututkimuksessa?
Asiantuntijana Jouni Elomaa Suomen Sukututkimus-seurasta. Hän on SSS:n työvaliokunnan jäsen, jonka erikoisalana ovat sukututkimuksen arkiset ja juridiset kysymykset.
- klo 14.00 Stenrothilaisia sukupolkuja. Jokaisen sukuhaaran sukuja Erikistä ja suvustaan. Katarina: Impi Hagström, Henrik: Eila Passoja, Sara: Jaakko ja Mirja Pihlaja, Nils: Hannu Kekoni
- klo 15.30 Kahvitauko
- klo 16.00 Sukujutut-ohjelman esittely Liisa Sjöblom.
- klo 17.00 Vapaa sana: Kvartetto -kokemuksia, mitä Kvartettojen jälkeen Historiatoimikunnan puheenvuoro, Pertti Toukoma

Erik-foorumi jatkuu tämän jälkeen vapaasti.

Tapahtuma järjestetään, jos ilmoittautuneita on vähintään 10 henkeä.

Osallistumismaksu 45 euroa sisältää lounaan, iltapäiväkahvit ja kokoustilavuokran.

Ilmoittautumiset:

jan.sundman@pp3.inet.fi

tai tekstiviestinä 040 835 7397.

Maksu sukuseuran tilille Handelsbanken FI32 3131300 1246594 maanantaihin 4.5. mennessä.

Ilmoita valitsetko lounaalla joko lihaa tai kalaa, jos et ilmoita valintaa, kaikille tarjoillaan häränpaistikäärlyettä. Ilmoita myös mahdollisista allergioista.

Cumulus Hämeenlinna

puh. 03 64 881

hameenlinna.cumulus@restel.fi

Stenroth sukuseura -nimellä on varattu huoneita. Varaukset oma-toimisesti joko suoraan hotellista tai Restel myyntikeskuksesta puh. 020 055 055. Huom! Varaa kiintiöhuoneesi 30.4. mennessä.

Syksyn 2015 ohjelma

Sukusymposion 12. – 13.9.2015 Loviisassa

Paikka Villa Björkstén Loma-keskus Tamminiemessä.

Teemana on Erik Stenrothin aika sotilasurallaan vuosina 1747-1750 Loviisan linnoituksen rakentajana. Kerromme Björksténien suvusta ja Gulin-suvun vaiheista Loviisassa ym. Käymme Komentantin talossa, Loviisan hautausmaalla sukuhautoja

katsomassa sekä Loviisan linnoituksilla säävarauksella loviisalaisten oppaiden ja sukutietäjiemme kanssa.

Villa Björkstén tarjoaa majoitusmahdollisuuden. Lisämajoitusta järjestetään tarvittaessa. Tarkempi ohjelma julkaistaan sukuseuran kotisivuilla touko-kesäkuussa.

Stenrothien adventtihatki 2015

lauantaina 28.11.2015

klo 14.30 – 19.00.

Paikka Annankulma, Annankatu 14 D 00120 Helsinki.

Sukuseuran toimintavuosi päättyy hiljentyä ja joulun odotukseen marraskuun viimeisenä lauantaina. Tämä Stenrothien koko perheen adventtihatki on nyt Helsingin keskustassa yleisön toivomuksena.

Lehdet nyt kattavasti verkossa

KAARINA WILSKMAN

Kivenjuurien numerot löytyvät ensimmäistä lehteä lukuun ottamatta nyt helposti osoitteesta www.stenroth.net/julkaisut/Kivenjuuret. Yhdistyksen hallitus ja seuran aktiiviset jäsenet ovat saaneet mittavan skannausoperaation nyt päätökseen.

Kaksi kertaa vuodessa ilmestyvään lehteen on koottu vuodesta 1997 alkaen kattavasti ja kiinnostavasti suvun menneisyyttä ja nykyä.

Vanhoja lehtiä selatessa huomaa, että ansiokkaasti kirjoitettujen suvun historiaa tutkivien tekstien rinnalla myös arkiset asiat kiinnostavat. Samoin valokuvat, jotka välittävät eri aikakausien tunnelmia.

Voisiko seuraava projekti ollakin valokuvakokoelman systemaattinen kartuttaminen joko suvun historian kokoelmiin Jyväskylän maakunta-arkistoon tai digitaalisena mahdollisesti perustettavaan pilvipalveluun?



Jäsenmaksu 2015

Jäsenmaksulaskua ei lähetetä erikseen, maksaminen tapahtuu näiden tietojen pohjalta.

Maksu tilille: Handelsbanken
FI32 3131300 1246594.

Saaja: Stenroth sukuseura ry

Merkitse viestitilaan jäsenten nimet ja osoite sekä maksuvuodet, myös päätteellä tai automaattilla maksaessasi.

Jäsenmaksu: 2014 (jos vielä maksamatta) ja 2015 on 20 €/vuosi, nuorisojäsen 0 €. Eräpäivä 31.1.2015.

Sukuseuran sääntöjen mukaan jäsen, joka ei ole maksanut jäsenmaksua kahteen vuoteen, katsotaan eronneeksi.

Suomen Tilinumerot Konttonumero	FI32 3131300 1246594	TILISIRTO GIRERING Maksu maksetaan suoraan Suomeen Euroopan maksujärjestelmän välityksellä pankkisiirtona ja vain maksajan ilmoittamalla tilinumerolla. Tilinumeron tarkistaminen: www.tilinumerot.fi
Suomen Tilinumerot	STENROTH SUKUSEURA RY	
Maksaja Nimi		MAKSAJA:
		OSOITE:
		JÄSENMAKSU: 20,00 €
		NUORISOJÄSEN: 0 €
Alkuperäinen Tulokortti		Tilivaraus Päivä
Tilillä on Puhelinnumero		31.1.2015

Sukutuotteiden tilaaminen

Tuotteita myy Stenroth sukuseuran Ohjelmatoimikunta/Jan Sundman. Tiedustelut ja tilaukset kätevästi joko jan.sundman@pp3.inet.fi tai tekstiviestillä puh. 040 835 7397. Tuotepakettien hintaan lisätään toimituskulut 50 grammaan saakka 4 €, painavammat tilaukset painon mukaan. Tuotepaketin mukana on pankkisiirtolomake.



Palautusosoite:
Liisa Sjöblom
Pätsiniementie 9 A 7
37800 Akaa

Port Payé
Finlande
228829
Itella Posti Oy

ECONOMY

Itella Green

Uusi sukukirjasarja ilmestynyt

Stenrothien kvartetto

Stenroth-suvun jokaisesta sukuhaarasta Katarinasta, Henrikistä, Sarasta ja Nilsistä on valmistettu oma sukukirja tarinoineen ja sukutauluineen. Kirjasarja on jatkoa vuonna 2006 ilmestyneelle Stenrothien Intermezzo -sukukirjalle.

Toimituskunta: Sukuseuran historiatoimikunta ja suvun jäseniä.
Päätoimittaja Liisa Sjöblom ja taittaja Harri Salminen.



1 kirja 40 e + postimaksu 8 e
2 kirjaa 70 e + postimaksu 14 e
3 kirjaa 100 e + postimaksu 16 e
4 kirjaa 120 e + postimaksu 20 e

Osta kirjasi tai koko sarja
ja tiedät lisää suvustasi.

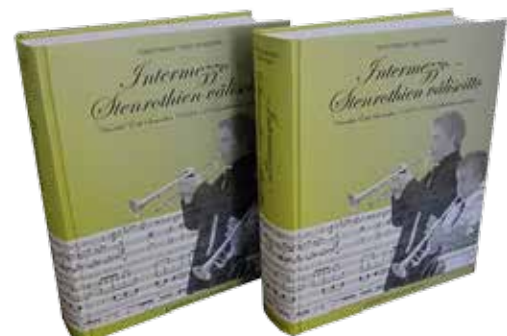
Ulkomaille eri postitusmaksu.

Tätä kirjaa on vielä saatavissa

Stenroth Intermezzo

Teos on arvokas tietolähde
Stenroth-suvusta.

Nyt hinta 50 euroa
+ postituskulut 25 euroa.



TILAUKSET: jan.sundman@pp3.inet.fi • Puh. 040 835 7397.

www.stenroth.net